

Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen Düşük Kan Şekeri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen Düşük Kan Şekeri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32541>

  zet

Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen D     Kan   keri   l  e i (DK   ), tip 1 diyabetli   ocuk ve ergenlerde d     kan   keri (hipoglisemi) yaşama korkusunu değerlendirmek üzere geliştirilmiş bir psikometrik ara tır. Ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenirlilik çalışması   ahin ve   z  elik (2017) tarafından gerçekleştirilmiştir, bu da ölçeğin Türk kültürüne uyarlanmış bir versiyonu olduğunu göstermektedir. Ölçek, bireyin hipoglisemiye karşı geliştirdiği kaygı düzeyini ve bu kaygıya bağlı olarak ortaya çıkan davranışsal tepkileri (  rne in, aşırı yeme veya kan   kerini yüksek tutma çabası)   l  meyi amaçlamaktadır. Ölçekten alınan toplam puanın yükselmesi, **hipoglisemi korkusu** düzeyinin arttığını işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Hipoglisemi, Çocuk, Ergen, Diyabet, **Faktör Analizi**, Geçerlilik, Güvenirlilik, Psikometrik   l  ek, Tip 1 Diyabet, DK   .

Yazarlar

  ahin,   .,   z  elik,   .

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, tip 1 diyabet tanısı almış   ocuk ve ergenlerde **d     kan   keri** (hipoglisemi) nöbeti geçirme endişesi ve korkusunun şiddetini belirlemektir. Ayrıca, bu korkunun bireyin günlük yaşamında ve diyabet yönetiminde yol a t     uyum d     davranışları (  rne in, hipoglisemiye önlemek için kasıtlı olarak kan   kerini yüksek tutma) tespit etmeyi hedefler.

Ölçek, klinik uygulamada sa lı k profesyonellerine ve araştırmacılara, hipoglisemi korkusunun yönetimini ve tedavi stratejilerinin etkinliğini değerlendirmede standartlaştırılmış ve güvenilir bir araç sunmaktadır. Ölçeğin toplam puanı, hipoglisemi korkusunun genel şiddeti hakkında bilgi verirken, alt boyutları (Davranış ve Endişe) korkunun farklı yönlerini analiz etme imkanı sağlar.

Yapı

Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen D     Kan   keri   l  e i, **hipoglisemi korkusu** (Fear of Hypoglycemia) adı verilen psikolojik yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle iki temel alt boyutta incelenir:

Davranış Alt Boyutu: Bireyin hipoglisemiye önlemek veya yönetmek adına sergilediği somut eylemleri ve stratejileri (  rne in, aşırı yeme, sık sık kan   keri   l  m  ) kapsar.

Endişe Alt Boyutu: Bireyin hipoglisemi yaşama ihtimali, sonuçları ve gelecekteki

komplikasyonlar? hakk?nda duydu?u kayg?, endi?e ve bili?sel me?guliyeti içerir.

Bu iki boyutun birlikte de?erlendirilmesi, diyabet y?netiminde kar??la??lan psikososyal zorluklar?n kapsaml? bir ?ekilde anla??lmas?na olanak tan?r. Y?ksek puanlar, diyabet y?netiminde zorluklara ve ya?am kalitesinde d???e i?aret edebilir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasında (Şahin ve Özçelik, 2017), ölçeğin geçerliliğini kanıtlamak amacıyla kapsamlı istatistiksel analizler yapılmıştır. Bu analizler NCSS (Number Cruncher Statistical System) 2007 programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Kapsam Geçerli?i: Ölçe?in, ölçmeyi amaçlad??? yap?y? temsil eden maddelerden olu?up olu?mad???n? de?erlendirmek için uzman görüş?lerine ba?vurulmu? ve bu görüş?ler **Kapsam Geçerlik ?ndeksi** (KGI) ile analiz edilmi?tir.

Yap? Geçerlili?i: Ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumunu test etmek amac?yla hem **Aç?klay?c? Faktör Analizi** (AFA) hem de **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) uygulanm??r. Bu analizler, ölçe?in hipoglisemi korkusunun Davran?? ve Endi?e alt boyutlar?n? uygun ?ekilde ayr??t?rd??n? göstermi?tir.

Verilerin değerlendirilmesinde %95 güven aralığı ve $p < 0.05$ anlamlılık düzeyi esas alınmıştır, bu da sonuçların istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir. Bu yöntemler, ölçeğin Türk popülasyonunda geçerli bir ölçüm aracı olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı ve zamana karşı kararlılığı değerlendirilmek için çeşitli güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Orijinal ölçeğin **Cronbach Alpha** güvenilirlik katsayısı 0.85 olarak saptanmıştır. Türkçe uyarlamasında alt boyutların iç tutarlılık katsayıları şu şekildedir:

Davran?? Alt Boyutu için **Cronbach Alpha**: $\alpha = 0.76$

Endi?e Alt Boyutu için **Cronbach Alpha**: $\alpha = 0.87$

Bu katsay?lar, ölçe?in hem genel olarak hem de alt boyutlarda yüksek düzeyde iç tutarlılı??a sahip oldu?unu göstermektedir. Ayrıca, ölçe?in zaman içindeki kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test uyum analizlerinde **Intraclass Korelasyon Katsay?s?** (ICC) kullanılmı??tır. Madde-toplam puan korelasyon katsay?s? da maddelerin ölçe?in tamamıyla olan uyumunu kontrol etmek için hesaplanmı??tır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliliğini detaylandırmak amacıyla Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizi (AFA ve DFA) yöntemleri kullanılmıştır. AFA, ölçeğin maddelerinin kaç faktör altında toplandığını keşfetmeye yardımcı olurken, DFA, orijinal ölçeğin varsayılan iki faktörlü (Davranış ve Endişe) yapılarının Türk örnekleminde doğrulanıp doğrulanmadığını test etmiştir.

Elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçeğin teorik olarak beklendiği gibi iki alt boyutta gruplandığını desteklemiştir. Bu sonuçlar, Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen Düşük Kan Şekeri Ölçeği'nin, **hipoglisemi korkusu** yapılarının Türk popülasyonunda geçerli bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Maddelerin Derecelendirilmesi: asla=0, ender olarak=1, bazen=2, sık sık=3, hemen hemen daima=4.

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Tip 1 Diyabetli Çocuk ve Ergenler.

Yaş Grubu: Çocukluk ve Ergenlik dönemi.

Popülasyon Detayları: Tip 1 diyabet tanınmış, düşük kan şekeri korkusu yaşayan bireyler.

Test Metodolojisi: İstatistiksel analizlerde tanımlayıcı istatistikler (ortalama, standart sapma, yüzde) kullanılmıştır. Geçerlilik için Kapsam Geçerlik İndeksi, AFA ve DFA; Güvenilirlik için **Cronbach Alpha** ve madde-toplam puan korelasyonları; test-tekrar test uyumu için ise ICC (Intraclass Correlation Coefficient) kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Diyabet Yönetimi, Hipoglisemi, Çocuk Psikolojisi, **Geçerlilik**, Psikometri, NCSS, Ölçek Uyarlama, Intraclass Korelasyon Katsayısı, Davranışsal Tepkiler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: ccovener@hotmail.com (Sorumlu Yazar: Çarç Çöven Özçelik)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Türkçe Uyarlama): 2017

İzinler ve Ücret: Kullanım izinleri ve ücret bilgisi için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: virginia-universitesi-cocukergen-dusuk-kan-sekeri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ahın, Ş. ve Özçelik, Ç. (2017). Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen Düşük Kan Şekeri Ölçeği: Türkçe geçerlilik ve güvenirlik çalışması. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 14 (3), 198-203.

Virginia Üniversitesi Çocuk/Ergen Düşük Kan Şekeri Ölçeği Maddeleri

Derecelendirme: asla=0, ender olarak=1, bazen=2, sık sık=3, hemen hemen daima=4

Yatma zamanı fazla miktarda ara öğün yerim